

Kwartelkoningen 2015

Crexmail 1 – 15 mei 2015

De eerste vogels zijn binnen!

Eerste simultaantelling weekend 29/30 mei

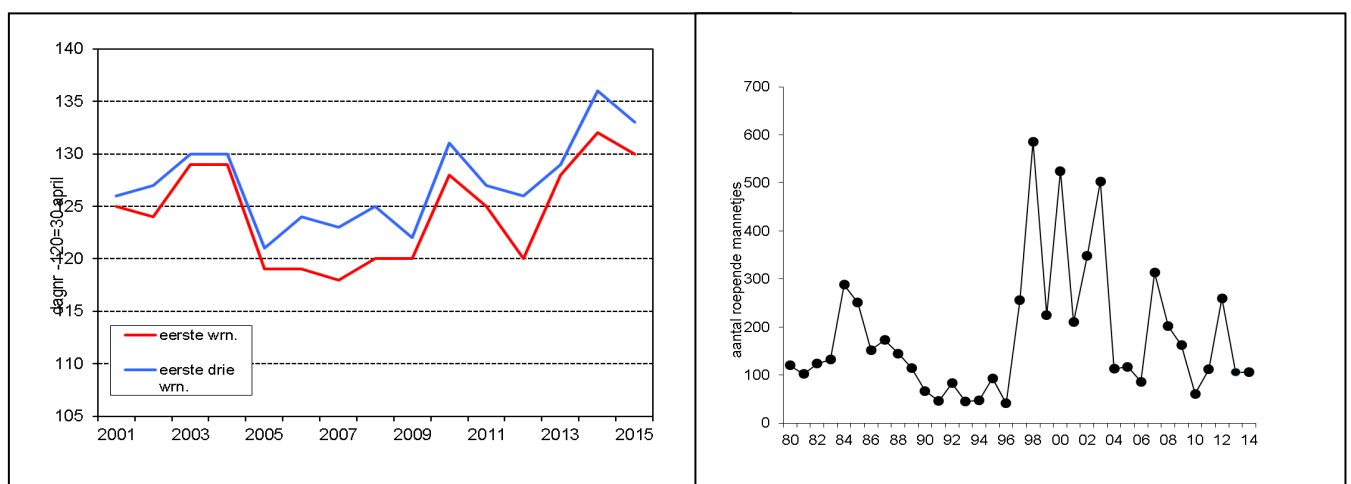
Beste Crex-teller,

Kwartelkoningen op komst?

Kwartelkoningen behoren tot de laatste zomervogels die uit Afrika terugkeren. Ook dit jaar is dat het geval. De eerste werd op 10 mei gehoord. Ook veel andere zomervogels zijn wat later in de aankomst. Maart had een normale temperatuur, zonnig en was aan de droge kant. April was zeer zonnig, droog en aan de koude kant. Ook mei is tot op heden vrij droog. De soort houdt niet van natte voeten maar droogte is ook niet gunstig omdat er dan minder bodeminsecten zijn.

Late aankomst

Afgelopen weekend op 10 mei is de eerste Kwartelkoning gehoord in de Peizer- en Eeldermeden. In de dagen erna zijn er twee gemeld bij Zwolle langs de IJssel. Ook langs de Rijn bij Wageningen in de Bovenpolder is een vogel gehoord. Bij veel soorten zien we een vervroeging in de aankomst, maar bij de Kwartelkoning lijkt er vanaf 2005 juist een verlatting (figuur 1). Het gaat hier om de eerste en eerste drie vogels. Belangrijk voor ons is natuurlijk de bulk en niet zozeer de eersten. Daarom zou het ook interessant zijn om te zien hoe de aankomst is van de 50% (mediaan) of 25%. Als deze ook naar

Figuur 1. Aankomst van Kwartelkoningen 2001-2015, 125 = 5 mei (l) en aantalsontwikkeling van de Kwartelkoning in Nederland in 1980-2014 (r).

achteren is verschoven dan heeft dat natuurlijk effect op de eventuele reproductie en de periode tussen aankomst en bescherming.

In 2014 zijn er 106 roepende mannetjes vastgesteld tijdens de simultane tellingen en daarbuiten. Bijzonder is dat in alle provincies minimaal 1 Kwartelkoning is gehoord. De hoogste aantallen zijn doorgegeven in Groningen (51), Drenthe (16) en Overijssel (12). Langs de Rijn, Waal en IJssel ging het om lage aantallen met resp. 2, 1 en 6 vogels. In de volgende Crex-mail wordt wat uitgebreider stil gestaan bij de resultaten en bescherming in 2014.

Eerste telling ook de rallentelling

Het eerste telweekend valt samen met de rallentelling. De gebieden voor de rallen liggen vaak als snippers binnen de telgebieden van de Kwartelkoning. Als je een Roerdomp en ral tijdens de eerste telling hoort dan vraag ik je om die door te geven via <https://www.sovon.nl/nl/rallen> Nog beter is om vooraf de rallengebieden te claimen binnen de telgebieden die je doet voor de Kwartelkoning.

Snel doorgeven, ook aan de beheerder

Dat is belangrijk want de eigenaar/beheerder weet zelf vaak niet dat er een zeldzame soort aanwezig is. Heb je advies nodig over de bescherming neem dan contact op met Jan.

In een aantal regio's is er voor de bescherming een samenwerking met de Agrarische Natuur Vereniging ANV. Net als in voorgaande jaren kunnen waarnemingen van Kwartelkoningen online worden doorgegeven via de kwartelkoning-applicatie van Sovon. We vragen in ieder geval om de eerste waarneming van elke locatie hier door te geven, omdat we met de extra gegevens die we vragen beter in staat zijn beschermingsmaatregelen te sturen. Bovendien kunnen terreinbeheerders in het systeem "mee kijken" waar Kwartelkoningen zijn gehoord. Het spreekt vanzelf dat een zo precies mogelijke locatiebepaling van de roepende vogel (kruispeiling) belangrijk is! Waarnemingen doorgeven kan via <http://s1.sovon.nl/kwartelkoning/kwartelkoning.asp>. Extra en aanvullende waarnemingen mogen ook op waarneming.nl worden doorgegeven.

We hopen dat je net als voorgaande jaren je eigen gebied weer gaat tellen. **Het tweede simultane telweekend is 19/20 juni.** Aanvullende waarnemingen en bezoeken tussentijds zijn heel welkom!!

Succes met de telling!

Jan Schoppers 06-11241530 jan.schoppers@sovon.nl

Kees Koffijberg kees.koffijberg@sovon.nl

Op de volgende pagina de telgebieden met tellers. Controleer het even of het nog klopt en er zijn nog enkele vacante gebieden. Wel even vergroten.

Regio/prov.	Gebied	w aarnemer(s)	Regio/prov.	Gebied	w aarnemer(s)	
Rijn	Bijenw aard, Spijk	VWG Arnhem eo	Ussel	Hoerw aard	Roel Janssen	
	Bijland	VWG Arnhem eo		t Kromholt, Wapenveld	Roel Janssen	
	Fijnstrangen	VWG Arnhem eo		Harculo	Jan van Dijk	
	Ang.- en Doornburgsche Buitenpolder	Vincent de Boer		Schellerw aarden		
	Loow aard	Vincent de Boer		Engelse Werk		
	Huissense Waarden	Vincent de Boer		Gelderijkse Waard, Aerosoltw eerd	Roel Janssen, Kees Kuijper	
	Meinerswijk	VWG Arnhem eo, Jan Floor		Oudenerw aard en Oudenerlander		
	Arnhem-brug Heteren N-Z	Jasja Dekker		Spoolderhank	Johan Roeland, Kees Kuijper	
	Randwijk	Maurits Gleichman		Vreugderijkerw aard	Pieter Doornbos, Ruben Kluit, Melchior v Tw e	
	Klaverw aard, Wolfsw aard			Veecaten	Gerrit Gerritsen	
	Noordberg/Juffers- Renkumsew aard	Maurits Gleichman, Harm Hofman		Zalkerbos	Herman van der Hart, Roel Janssen	
	Bovenste polder onder Wageningen	Maurits Gleichman ea		Bentincsw ellen	Roel Janssen, Herman vd Hart	
	Blauw e Kamer	Maurits Gleichman ea		Koppelerw aard	Jeep Kuiper	
	Elster Buitenw aard			Scherenw elle	Jeep Kuiper	
	Tollenw aard, Ingense Waard	Jan Schoppers		Onderdijkse Waard	Herman van der Hart	
	Amerongse Bovenpolder	Joop Barends, Ton Jansen		Kampen- Keteleiland/Rampspol		
	Mauriksche- en Ecksche Waarden	Vincent de Boer				
	Lasarus- en Beusichemsche Waard	N/WC		Ov/Geld	Zw arte Water	Jeroen Bredenbeek
				(excl. rivier)	Langenholte/Overijsselsche Vecht	Pieter Doornbos, Marw in Balje, Kees Kuijper, Jacob vd Weele
	Steenw aard	N/WC			Mastenbroek, Jutjesriet	Gerben Mensink
Honsw ijkse Waarden	N/WC		Polder Dronen, Kampen	Peter Kuijper, Martin Jansen		
uiterw aarden Nieuw egein-Schoonhoven	Arjan Boele		Molenpolder, Windesheim			
Polder Eendracht	Arjan Boele		Aamsveen, Enschede	Rudi Zielman		
totaal Rijn			Onderlanden, Regge bij Giethmen	Gerbrand Groen		
			De Kolenmieten, Den Ham	Freek Schutte		
Waal	Klompew aard	VWG Rijk van Nijmegen	Flevoland	Burchtkamp, Meerkoetw eg	Nico Dijkshoorn	
	Gendse Polder	VWG Rijk van Nijmegen		Industrieterrein Zuiderpoort, Lelystad	Nico Dijkshoorn	
	Bemmelse Polder	VWG Rijk van Nijmegen		Natuurpark, Lelystad	Nico Dijkshoorn	
	Milingw aard	VWG Rijk van Nijmegen		Greppelw eld	Martin Jansen	
	Erlecomsche Waard	VWG Rijk van Nijmegen		Kievitslanden	Andre vd Berg	
	Oude Waal, Groenlanden	Chris van Turnhout		Gruttoveld	Nico Dijkshoorn	
	Bisonbaai	Chris van Turnhout		De Wildw allen	Nico Dijkshoorn	
	Lentse Waard	VWG Rijk van Nijmegen		Oost-Flevoland	Johan Janssen, Hans Docter ea	
	Oosterhouse Waarden	VWG Rijk van Nijmegen		Dodaarsw eg, Zeew olde	Rens Huizinga	
	Weurt (centrale)	Peter Hoppenbrouw ers		Lelystad, Meerkoetw eg	Nico Dijkshoorn	
	Hensche en Ochtensche Uiterw aarden			Zuid-Flevoland overig		
	Winnensw aarden	Peter Hoppenbrouw ers		Zeew olde, Bosruiterw eg	Pm Julsing ea	
	Afferdensche- en Deestsche Waarden			Schokland, Ens	Roelof Duijff, Guido Berger, Rick vd Starre	
	Drutensche Waarden	Joep Hooijmans				
	Willemspolder			Regio/prov.	Gebied	
	Wamelsche- en Dreumelsche Waarden	Eric Janssen		Friesland	Tjongervallei	Freddie de Vries
	Heerw aarden	David Spelt, Els Barry cs			Lindevallei	Tom Jager
	Passw aay	David Spelt, Els Barry cs			Oude Venen	Loes en Evert Jan Rotshuizen, Gerrit Jellema
	Stiftsche Uiterw aarden	David Spelt, Els Barry cs			Polder De Dulf, Koningsdiep, Tijnje	Sander Veenstra, R.Fiemersma, de Jong
	Variksche Flaet	David Spelt, Els Barry cs			Sneekermeer, Sneek	Gerard Tamminga
Varik (w aalbanddijk)	David Spelt, Els Barry cs		Zw agermieden	Marchel Stienstra, Marcel van Kammen		
Heesselsche Uiterw aarden	David Spelt, Els Barry cs		Fochteloeveen	Herman Feenstra		
Rijsw aard	David Spelt, Els Barry cs		Lauw ersmeer eo (friesse deel)	Willem Bosma		
Hurw enensche Uiterw aarden						
Gamerensche en Breemw aard	Roel Meijer	Drenthe	Reestdal (incl. Overijssel)			
Crobsche Waard - Gorinchem	Roel Meijer		Vledder en Waps.Aa, Oude Vaart W	Arend Jan van Dijk		
Benedenw aarden Brakel	Dick van Mourik		Havelterberg	Arend Jan van Dijk		
Slot Loevestein	Dick van Mourik		Drentse Aa, De Vledders, Westerlar	Bertus Bats		
Vuren uiterw aard	Roel Meijer		Oudemolensche Diep	Wergroep Drentse Aa		
Groesplaat, Oudendijk	Ernst-Jan Van Haften		Schipborgsche Diep	Wergroep Drentse Aa		
Sliedrechtse Biesbosch	Albert de Jong		Rolder- & Anderensche Diep, Ander	Wergroep Drentse Aa		
totaal Waal			Taarlosche Diep	Gerjon Geling, Eelke en Dick Schoppers		
			Balloerveld, Gasterensche Diep	Herman Feenstra, Dick Schoppers		
Ussel	Stadsblokken - Velperw aard		Hans Quaden	Deurzer/Loonerdiep	Wergroep Drentse Aa	
	Vaalw aard		Jan Schoppers	Amerdiep, Geelbroek	Wergroep Drentse Aa	
	Havikerw aard & uiterw aard Rheden		Jan Schoppers	Hunzedal/Breevenen	Dick Schoppers, Gerrit Udding	
	Fraterw aard		Jan Schoppers	Bosmanslanden, Exloo	Pascal Wink, Folkert Jan Hoogstra	
	Olburgen		Jan Schoppers	Oostervoortsche Diep	Roelof Blaauw	
	Brummense uiterw aard, Leuvenhem		Rob Vogel	Eperstroom, Etp	Harrold Steendam	
	Bronkhorsterw aarden		Rob Vogel	Tempel- en Eenerstukken	Jan Lok	
	Cortenoever		Rob Vogel, Marcel Ruijs	Exloosche Landen, Uilenbroeken	Roelof Manting, Martijn Versluijs, Henk Steenbergen cs	
	Stokebrand, Bronsbergen, Zuidw ijk		Rob Vogel	Gasselternijveen	Henk Jan Ottens	
	Tichelw aardse Uiterw aard bij Hoven		Rob Vogel, Michiel vd Weide	Zuidlaardermeer	Dick Schoppers ea	
	uiterw aard bij Industrierr. Zulphen		Rob Vogel	Eelder- en Peizermade, Onlanden, M	H.Boerma, A. vd Spoel, S.Schipperoot, EJ Slot, B.Bats	
	Rammelw aard					
	Nijenbeek	Harm Schoten, Mariet Corstiaensen, Peter Lindeboom				
			Groningen	Oldambt	Kees Koffijberg, Bart-Jan Prak, Dirk Moerbeek, Ben Koks, Henk-Jan Ottens, Han Bouman	
	Ravensw aarden	Gerrit Arfman		Lauw ersmeer e.o.	Avifauna Groningen	
	Wilperw aarden	Harm Schoten, Mariet Corstiaensen, Peter Lindeboom		Noord-Groningen, akkers ro Warfhu	Rommert Cazemier	
	Epsw aarden	Gerrit Arfman		Grootegast	Tunis Ustra	
	Veenoordkolk en Bolw erksw eide	Harm Schoten		Leekstermeer/Polder Leutingew olde	Rene Oosterhuis	
	Ossenw aard en De Hoven	Harm Schoten, Adrie Hottinga cs		Polder Westerleesche Lagemeede, l	Pieter vd Luit	
	Dorperw aarden	Adrie Hottinga cs		Polder de Oude Riet	Anne Zw art	
Buitenw aarden	Ronald Groenink, Wessel Slob, Mike Hirschler		Westerbroekstermadepolder	Guido Meeuw issen		
Keizers- en Stobberw aarden	Ronald Groenink, Wessel Slob, Mike Hirschler		Schildmaar, Sideburen	Henk Jan Ottens		
Randerw aarden	Ronald Groenink, Wessel Slob, Mike Hirschler		Noorder, Molenkolonie	Willem Jan Fontijn		
Buitenw aarden Welsum	Adrie Hottinga cs		Bovenvennen, Slochteren	Willem Jan Fontijn		
Welsumm er en Veessw aarden	Adrie Hottinga cs		Zuidelijk Reitdiepdal	Piet Pepers		
Olsterw aarden	Ronald Groenink, Wessel Slob, Mike Hirschler		Noordelijk Reitdiepdal & akkers omgeving	Jan de Vries, Madeleine Postma, Kees Koffijberg, L. Meinardi		
Hengfordw aarden	Ronald Groenink, Wessel Slob, Mike Hirschler		Noordpolderw eg eo, Den Andel			
Roetw aard	Ronald Groenink, Wessel Slob, Mike Hirschler		Loppersum, Wirdumerw eg	Peter Hartman		
Duursche Waarden	Wil Gerritse, Klaas Spijker		Oosterpolder, Haren	Guido Meeuw issen		
Buitenw aarden Wijhe	Wil Gerritse, Klaas Spijker		Harkstede Diemerew eg	This Glasstra		
Vorchter- en Marlew aarden	Adrie Hottinga cs		Noordw oldew eg, Zuidw olde	Mark Reysoo		
Herxerw aarden	Jacob van Weele, Wil Gerritse, Klaas Spijker		Ruiten Aa, Selligen, Ter Wupping	Fer Schipper, Nico de Vries		
Windesheim	Wil Gerritse, Klaas Spijker					